

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karočnine in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, L., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 115.

V Ljubljani, v soboto 20. maja 1893.

Letnik XXI.

Pridi sv. Duh!

Novodobna država sme vse in kedor bi se upal vprašati, kako je s temi neskončnimi njenimi pravicami, šteli bi ga kar brez vsega mej nazadnjake, če bi se mu še kaj hujšega ne zgodilo. Nebo in zemlja, duša in srce človekovo vse bodi podložno državi; v vse se vtika, vse presoja in vse, kar stori, se imenuje pravično. Čemu naj bi se potem še pulili za naravno pravo, za npravnostna načela, saj se država ne more motiti. — Večina zakonodajalnih skupščin zastopa ves narod in narod je nezmotljiv. Da, ta stavek se je v raznovrstnih oblikah že tisočkrat ponavljal v naši liberalni dobi, ali recimo raje v dobi večine. Dne 17. t. m. je izrekel isto misel deželni maršal češki v zbornici odgovarjajoč Mladohom tako-le: „Deželni zbor je po mojih mislih organ, ki zastopa celo kraljestvo in večina tega zbora je izraz cele dežele“. Tako načelo vodi tedaj najvišjo osebo v zbornici, moža, ki se sicer šteje za pametnega in značajnega. In vendar je to načelo najkrievičneje in temelj večini zla v našem javnem življenju. Resnično je le tedaj, ako se izraža tako-le: Kedor ima moč v deželi, on je izraz cele dežele; večina ima moč v deželi; tedaj, je izraz cele dežele. Da kot temelj takemu mišljenju treba je trditi, da je sila — npravnost in poštenje in pravo in bog, sicer se poruši celi liberalni sestav. Ali manjšina nima pravice, ali ni svobodna; dolžnost pač ima, sicer pa bodi v vsem usuzena večini, katero skrpa slučaj! Činitelji temu slučaju so pa: zvičajnost, podkupovanje — sila; posledice pa: razdivljanje ljudstva, sovraštvo, nemiri in često tudi prelivanje krvi.

Večina je izraz cele dežele. Seveda: dne 17. t. m. se je pokazal ta izraz v Pragi proti Mladohom, dne 16. t. m. pa na Dunaju proti — krščanskim prvoborilcem. Koderkoli je bila v načrtu zakona za reveže beseda „krščanski“, povsod jo je

večina izbrisala. In to bodi izraz krščanske Avstrije pod Anizo! Na Moravskem so tri četrtine češke, jedna tretjina nemška; par poslancev manjka Čehom do večine in izraz cele dežele je vendar-le nemški. Kakšen je izraz dežele na našem Koroškem ali Štajerskem, kakšen je v Istri, kakšen na Hrvaškem, kakšen je bil pred malo leti na Kranjskem! Kedor pri svojih besedah kaj misli, ne bo govoril, kakor je govoril deželni maršal češkega kraljestva. Njegove besede so nam prežalosten dokaz, da se je tudi v sicer blage, krščanske može že najgloblje zajedel liberalizem. Izraz cele države je tedaj duvalizem, izraz cele države so: brezverske šole, protiverski zakoni, odprava konkordata in vse drugo, temu podobno. Izraz vse Mažarske imajo postati tudi vsi proticerkveni zakoni, ki se sedaj pripravljajo. Vzlasti v sedanjem predlogu, ki ga je modri Čaki pred par dnevi predložil zbornici, se vidi občudovanja vredna smelost in predrznost, kaj se gospodarji večine vse predrznejo. V tem predlogu je naučni minister za vere vse; on določuje, presoja, obsoja, odstavlja, duhovnike, nadzira vzgojo svečenstva, gospodari z denarjem potrjuje sklepe cerkvenih shodov, skratka, ali vlada je vse: škof, papež, superintendent, rabinec, in konečno — pravcat malik. Duhovniku je prvi pogoj, da bodi Mažar, sicer ga ne prizna država, kaj mašnikovo posvečevanje, mažarstvo je poglavitna stvar. In po tem do brezumja doslednem šovinizmu so prišli kovači izraza cele dežele celo do tega gorostasnega določila:

„Cerkveni glavar ali zavetnik verske družbe ne more biti taka oseba ali oblast, ki je izven ogerske države, in verska družba ne more biti v nobeni cerkveni odvisnosti od kake inozemske osebe ali oblasti.“

Taka tedaj! Bore reveži! Na tak način hoté uničiti cerkev katoliško in papeško oblast, tisto oblast, ki je vstvarila ogersko kraljestvo. Vsaka be-

seba je tu odveč. Brezдно državne predrznosti se nam odpira v svoji najgorji obliki. Nesmisel in sovražstvo do cerkve nam zija iz njega. — Pri nas? Načela se pri nas priznavajo ravno tista, kot tam, in mnogo jih je, ki skušajo tudi našo državno polovico spraviti v tisti tir, v katerem je sedaj Mažarska. To povdarjamo, opozarjajoč, da je največja pazljivost naša v tem oziru potrebna. Komur je kaj mar za cerkev, ne pozabi te resnice!

In drugo dejstvo, ki je ob tej priliki zopet naglašamo, se nam kaže iz vseh takih komedijantskih skokov na političnem drogu. Vse take „izraze“ dežel in držav dela le ža. Tista dolenjeavstrijskega zbora večina, ki sovraži celo ime krščansko, je sklenila dati precejšnjo podporo društvu „Zukunft“, ki je popolnoma istovetno s framasonsko ložo požunsko istega imena.

Celo „Politik“ je to strogo grajala dne 5. t. m. In na Ogerskem? Framasoni židovski gospodarijo, kakor vé celi svet. Žalibog gospodarili so dolgo tudi cerkvi, in celo njeni zastopniki so se dali — gospodariti.

Državna cerkev je bila dolgo vzor tudi mnogim cerkvenim služabnikom. Ostavimo to in vsaj jedno resnico obudimo v svojem sreč: Tako ne sme biti! Loža in njen nezakonski sin: liberalizem, nam županiti ne sme! Duha sovražstva, duha brezumja zmagaj v vsem našem javnem in zasebnem življenju, Duh ljubezni in Duh modrosti — sveti Božji Duh!

Liga + 2.

Deželni zbor goriški.

VIII. seja v četrtek, dne 18. maja 1893, ob 5^{3/4} uri popoldne.

I. Dr. Gregorčič je utemeljeval svoj predlog, rekoč, da državna šolska postava nalaga sicer naj-

LISTEK

O zavodih za slepe.

Le enkrat bi videl,
Kje solnce gor' gré,
Le enkrat rad videl,
Kak' zvezde blišče!

Vilhar.

Novodebno zdravstvo sosebno obrača pozornost svojo v novejši dobi na slepe med Jugoslovani, a tudi med severnimi Slovani. Tako je n. pr. na Češkem vsled poslednjega ljudskega štetja nad — 4000 slepcev.

Pri nas na Kranjskem je bilo leta 1890 slepih 368, in sicer 206 moškega in 162 ženskega spola, ali 75 slepih na 100.000 stanovnikov, v 12 političnih okrajih.

Hrvatska broji za argentinsko republiko, zapadno Indijo in Finsko med vsemi državami še največje število slepih. V tem oziru bodi tu omenjen perijodično izhajajoči spis „Sljepčev prijatelj“, kojega vrlo vreduje g. dr. Nikola Selak in prinaša statistične podatke o slepkih po vseh jugoslovanskih deželah ter stariše in učitelje poučuje, kako ohranjati največji dar božji — očesno luč, vid svojemu narodu.

Pred seboj imam za minolo leto tri letna izvestja, in sicer zasebnega zavoda za slepe v Lineu

(ravnatelj g. Ant. Helletsgruber), Odilijinega zavoda za slepe v Gračcu (ravnatelj č. g. Rup. Zeyringer) in 59letno izvestje Klarovega ustava za slepe v Pragi.

Poročilo deželnega odbora o napravi kranjskega zavoda za gluhoneme in slepe otroke poudarja na str. 7 pouk v glasbi za slepe nadarjene dečke, za slepe deklice pa vsakovrstna ročna ženska dela, zlasti je pa za slepe dečke najprimerneje, da se izučé delati krtače ali pa plesti, sicer bo pa izkušnja pokazala zanesljivo in trajno pot. Označene pa ni v poročilu, kaj potem, ko zavod ostavijo slepi otroci, ker se bodo vanj vzprejemali od 6. do 14. leta in v njem ostali osem let.

Poročilo Klarovega zavoda za slepe v Pragi na pr. poudarja, da gojenci dobivajo pri svojem odhodu iz zavoda vse potrebno orodje, stroje, modele itd. In v tem oziru nastaja našemu novemu zavodu nov nalog, da ti siromaki i nadalje ostanejo v tesni zvezi z zavodom, ki ima za-nje skrbeti — z osnovo takega zaklada.

Jako zaslužna ravnateljka kr. saks. ustava za slepe v Draždanih, Georgi in Reinhart, založila sta fond v podporo in pomoč izstopivših slepcev, koji — s početka neznamen, zdaj broji jeden milijon mark. Vsled tega pa kraljevi ustav v Draždanih more i najizdatneje skrbeti za slepce v Sasih od zibelji do groba. Poleg tega dobivajo na Saskem

vsi slepi, delujoči po raznih domovinskih občinah in izvršujoči kako rokodelstvo ali obrt, iz tega fonda vsakeršne podpore.

V Sasih je prisilno obiskavanje šol i za slepe otroke s šolskim zakonom predpisano ter morajo biti vsi slepi otroci v kraljevem ustavu za slepe v Draždanih vzgojevani v šolskih predpisanih predmetih ter morajo izurjeni biti v kakem rokodelstvu.

Po vsem Saksonske ni ga slepca, ki bi ne bil vzgojen in izvežban, a tudi po vsem saškem kraljestvu ne najdeš slepega prosjaka, kajti vsak bivši gojenec kraljevega zavoda za slepe se trudi lastnoročno se preživiti, in če se nabaja kedaj v zadregi, zavetišča išče v ustavu, ki mu vselej dá, česar potrebuje.

Ozremo se li drugam, vidimo, da se večina zavodov za slepe na Nemškem more ponašati s posebnimi zakladi, iz katerih dobivajo zavod ostavši slepci podporo.

Na Porenskem ustanovilo se je posebno društvo, kojemu je namen skrbeti za slepe na Porenskem, ko izstopijo iz poznatega dürenskega ustava. To društvo broji v 208 okrajih 12.000 članov, njih prispevki so znašali 1889. l. 26.065 mark. Znatno to število dokazuje, kako toplo so zanimlje vse stanovništvo lepe Porenske za trpko usodo slepih svojih bližnjih. Kdorkoli ima zdrave oči, prispeva po svojih

prej pojedinim občinam vzdrževanje šol, ali vendar je dolžnost dežele, dokladati, kjer občine (ozirova okraj) ne morejo vsega pokriti. To je izrecno zapovedano v § 66. državne šolske postave dne 14. maja 1869. V soglasju s tem paragrafom je določila deželna postava dne 6. marta 1870, da imajo okraj pokrivali šolske troške, ali vendar je v § 57. dostavljeno, da bodi posebna deželna postava določila, koliko naj doklada dežela okrajem. Ta postava je do zdaj izostala, toda zdaj je čas, da se dežela zgane in priskoči okrajem, ki so soglasno izjavili deželnemu odboru, da ne morejo več nositi bremena, katero jim naklada šola. Deželni je torej uprav dolžnost, pomagati in razbremeniti ubožniše občine in okraje.

Nadseje nasvetuje g. poslanec, naj se premeni tudi § 56. imenovane deželne postave tako, da se bodo šolski troški nakladali tudi na nepravde in davke (davke na drugo roko). Koncem prosi zbornico, naj se predlog izroči odseku z nalogom, da o njem hitro poroča.

Za izročitev so glasovali slovenski poslanci (10), italijanski poslanci (9) pa proti. Predlog je torej izročen šolskemu odseku.

II. Potrdila se je nagrada ravnatelju deželnega muzeja, profesorju Maionica, in še druga nagrada 150 gl.

III. Odsek za cestne postave je poročal

a) o prošnji števerjanske občine, da bi se cesta od Vipolže skozi Dolenje Cerovo mimo Valerišča in po Grojni do erarne ceste uvrstila med skladovne;

b) o prošnji renškega županstva, naj se cesta iz Renč v Temenico uvrsti mej skladovne.

Prošnji ste se odstopili deželnemu odboru, da naj po § 46. zakona iz leta 1874 poižvedava in poroča v prihodnjem zasedanju.

IV. Prošnja lokavške občine za vravnavo hudournika Grajščeka se je spoznala utemeljena in se je prosilec obljubil podpora iz deželnega zaloga in priporočilo se je vladi, da delo podpira iz melioracijskega zaloga.

XI. seja v petek, dne 19. maja 1893, ob 10. uri dopoldne.

I. Zapisnik zadnje seje se prečita in potrdi. Na to stavijo italijanski poslanci (Venuti) interpelacijo do naučnega ministra radi slabega pouka v italijanski na ženski pripravnici v Gorici.

Na dnevnem redu je 1. postava o ribarstvu v medzemnih vodah, ki se je sprejela v drugem in tretjem branju.

2. V imenu šolskega odseka je poročal dr. vit. Tonkli o šolskem predlogu dr. Gregorčiča in priporočil, naj se odstopi deželnemu odboru, da naj v prihodnjem zasedanju poroča. Za ta predlog so glasovali vsi slovenski poslanci (10), italijanski pa proti (9). Predlog je tedaj izročen deželnemu odboru.

II. Predlog deželnega odbora o povišanju učiteljskih plač (glej „Slovenca“ št. 102) se je jedno-

močeh kaj za ta zaklad. Zavod se nahaja v mestu Düren (ravnatelj mu je g. Mocker).

Poglejmo na Angleško; ondi je v 40 mestih 70 zavodov za slepe, kateri bodisi kot učilni zavodi, ali delavnice, ali zavetišča skrbé raznovrstnim načinom. Med temi se nahajajo ustavi, ki so bili založeni že v minolem stoletju in torej že nad 100 let poslujejo v blagor slepih.

Tudi Amerika ima že zdaj 33 zavodov za slepe, koje izdatno podpirajo vlade posamičnih držav in imovite vrste stanovništva v obče. Tu navajamo samo jeden zavod za slepe, to je v Massachusettsu, ki je imel od leta 1890 do 1891 300.000 dolarjev prijemkov. Ta zavod uvideval je zasnovo otroškega vrtea kot potrebno, prosil je večje liste, naj objavijo prošnjo za prispevke; v kratkem se je nabralo v to svrhu obilo darov, med njimi je takoj miss Bradlee darovala za šolo in vrtec 500.000 dolarjev.

Da, celó Avstralija se more ponašati s petimi ustavi za slepe, med kojimi se v ustavi v Melbournu nahaja 104 in v šoli za slepe v Sidney 201, v ustavi v Brisbani pa 200 gojencev.

Še česčeje nego na Hrvatskem je slepota v — Črni Gori, kjer človek vsak hip srečava siromake, kojim ne sije nobeno solnce, kojih ne razvedruje sinje nebo in tavajo po deželi ob roki vodnikov v nočni tmini. Toda v novejši dobi pričeli so i ondi energično odpravljati z zdravstvenimi sredstvi slepoto.

glasno izročil deželnemu odboru, naj ga predloži v prihodnjem zasedanju. O načrtanem predlogu, objavljenem v „Slovenca“ št. 110, ni bilo razprave.

III. Na to je prišlo važno poročilo o namakanju tržiškega polja, t. j. o napojevanju Šoče po imenovanem polju, ki se razprostira od Zagraje (Sagrado) do morja. Šlo se je za to, ali naj prevzamé dežela poročstvo za potrebno glavnico. Poročevalac Pajar je stavil predlog, da se načrt odstopi deželnemu odboru.

Za predlog so res glasovali vsi Italijani (nekateri pač le „per l'onor della bandiera“), proti je glasovalo osem slovenskih poslancev, dva sta zapustila zbornico pred glasovanjem. Načrt je torej v rokah deželnega odbora, ki bode v prihodnjem zasedanju o njem poročal. Ta načrt bode delal deželnemu zboru še mnogo preglavice. Za takrat so se poslanci previdno izognili načelnim razpravam. Razume se samo ob sebi, da so poslanci v odsekih in v klubih marsikaj meritoričnega izjavili, ali občinstvu niso ničesar povedali. Javno zborovanje se je vršilo tako, da je vsakdo lahko opazil, da je že vse dogovorjeno in da se zboruje le radi zakonite oblike. (Kenee sledi.)

Zagrebski nadškof.

Iz Zagreba, 12. maja.

Zadnje dni se je zopet pisalo po ogerskih in hrvatskih listih o imenovanju zagrebskega nadškofa. To pa je provzročilo potovanje banovo v Budimpešto in na Dunaj. Ker sveta stolica ni potrdila kanonika Vučetića, za katerega se je bil zavzel ban, pa tudi ogerska vlada, moralo se je misliti na drugega kandidata. Hrvatski ban se je izjavil že o prvem kandidatu, da hoče imeti za nadškofa v Zagrebu le rojenega Hrvata. In to načelo je hvalevredno, le sposoben mora biti dotični za tako visoko čast.

Do zdaj so se iskali povsodi za to čast sposobni duhovni, pa vendar niso med Hrvati našli nobenega, seveda ker ni bil nobeden njim po volji. Nadškof Stadler je pa še vedno kandidat svete stolice, kakor se zatrjuje, a njega nočejo Mažari niti ban, kajti po vesti nekega mažarskega lista je nadškof osební protivnik banu, kar pa pri nas nobeden ne veruje. Tukaj se gre za vse kaj drugega. Ker tedaj ne morejo ali bolje rečeno nočejo najti Hrvata za nadškofa, hočejo sedanjega zedinjenega škofa križevskega, Drohobečkega, postaviti na nadškofovsko stolico. Zavoljo tega je bil ban na Dunaju pri papeževem nunciju in v Budimpešti pri ogerkem primasu, kakor zatrjujejo neki ogerski listi.

Škof Drohobečki je rojen Rusin, ali po duhu Mažar, pa se tedaj njegovo imenovanje ne bi vjemalo z ono izjavo banovo o imenovanju zagrebskega nadškofa. Vendar pa se je opazilo, da škof Drohobečki išče neko popularnost doseči med Hrvati, ter prav pogostoma dohaja v Zagreb, pristopa raznim društvom kot utemeljni član, dal se je tudi izbrati za pokrovitelja glasbenemu zavodu ne brez vpliva vladnega, a v Križevcih zbira okoli sebe prav po-

Naj torej nova doba s svojimi človekoljubivimi sredstvi, z napravo novega zavoda za slepe na Kranjskem i našim slepim siromakom otira solze ter jih preskrbi s potrebnim znanjem in kruhom za poznejše življenje. A. S.

Iz popotne torbe.

„Ils sont passés ces jours de fête!“ — jedno zdihujem. Minol je prvi majnik mirno, brez hrupa in vriša, brez pobojev, izgredov in dinamita, česar so se sosebno oblasti, a tudi posamezniki bali in zopet je „mirna Bosna“. Mej bojazljivci bil sem i jaz. Že nekaj dnij pred prvim majnikom ni mi nič kaj prijalo v mestnih zidinah, bal sem se, bal, a sam nisem vedel česa. Vzel sem torej popotno palico v roko in hajdi na zeleno Štajersko! Varal sem se seveda v svojem strahu, da bi bombe in petarde morda še celó meni mirnemu „purgarju“ ne dale v mojem domu pokoja, a zadovoljen sem, da mi je ravno ta strah dal priložnost obiskati vrle štajerske Slovence. Zdaj pa černo sedim za mizo in solzim mačkine solze, gledajoč prazni jetični moj mošnjček, a radostim se spominjajoč se veselih dnij svojega prostovoljnega „štrajka“.

In stiskavali so mi prijateljsko stari in novi znanci roko, radovedno me spraševali o naših razmerah, a i meni zaupavali svoje težnje. Opazoval

gostoma ugledne pa tudi priproste mestjane, da se na tak način stori populárnega. Neverjetno je, da bi sveta stolica privolila v to, da postane zedinjeni škof nadškofom zagrebskim, in pri vsem tem še tujec, ki je vendar toliko odličnih Hrvatov, ki so gotovo toliko sposobni za to mesto, kakor imenovani škof.

Štrajni čas pa je že, da se imenuje nadškof, kajti krščanska čreda potrebuje pastirja v vsakem pogledu, a Hrvati menda niso zaslužili, da morajo radi narodnega antagonizma od strani madjarske tudi v cerkvenem pogledu toliko trpeti.

Danes pa moremo objaviti svojim bralcem veselo vest, da je vprašanje o zagrebskem nadškofu že rešeno. Včerajšnji „Obzor“ je izvedel iz najzanesljivejšega vira, da je za to mesto imenovan nadškof sarajevski, prečast. g. dr. Josip Stadler. Mnogo gnjillega ima sicer zagrebska nadškofija „extra et intra muros sacerdotii“, a vendar je še mnogo zdravega vmes. Božja milost potrdi voljo novemu višjemu pastirju in daj blagoslov vsemu njegovemu delovanju, da bi v verskem duhu prerodil pastirje in ovce in s tem največjo zaslugo skazal svoji tožni domovini!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. maja.

Češki deželni zbor se je zaključil zaradi škandalov, katere so priredili Mladočehi, ne da bi bil rešil deželni budget. Mladočeški listi se jako veseli, da so njih somišljeniki na tak način odstranili nevarnost razdelitve dežele. Mi pač mislimo, da se je sedaj še malo prezgodaj veseliti. Če vlada misli, da se proti volji deželnega zbora okraj ne smejo razdeljevati, bi tudi po volji Nemcev ne bila razdeljevala okrajev pri snovanju novih sodišč; ako pa misli, da se jej na deželni zbor ni treba ozirati, bode to sedaj ravno tako lahko storila. Rekla bode, da je vprašavši deželni zbor že storila svojo dolžnost, sedaj pa lahko stori, kar hoče. Kdo vé, če še ne doživimo, da se bode nasproti Mladočehem kak minister baš na to skliceval, da deželni zbor ni oddal nobenega mnenja in s tem dal razumeti, da se mu nova razdelitev okrajev ne zdi potrebna, da pa tudi proti njej nima nič. Da bi zaradi takega tolmačenja zakonov morda državni zbor tožil ministre, tega si pa posebno sedaj misliti ne moremo. Položaj za Čehe je pa sedaj vsekako slabši, nego je bil pred škandalom. Poprej so veleposestniki v tej stvari branili češko stališče in vlada se jim je bala zameriti. Proti volji veleposestnikov bi se bili javljne upali razdeljevati okraje. Sedaj se je pa bati, da se veleposestniki bolj odločijo od čeških strank. Bati se je celó, da se konservativni veleposestniki umaknejo iz političnega življenja, ako pride do novih volitev, in Nemci dobé večino v novem deželnem zboru. S tem bi bilo takorekoč vse zgužljeno, kar so Čehi pridobili pod sedanjo vlado. Mladočehi bi res morda v češkem deželnem zboru še razsajali, ali s tem bi češki stvari gotovo ne koristili. Komu

sem često strasten boj mej prijatelji in sovražniki, opazoval ljudi, ljubeče in črteče se, gledal prizore, ko je tisti zločestni Ego nadvladal pamet in razsodnost mož, slušal divno petje in klanjal se gospej Muziki, in poštene šale in ljudje veseli omilili so mi dražestno Štajersko, da sem le težko končal svoj štrajk in nataknil zopet otožen kapico filistra na svojo glavo. Zdaj pa se mi porajajo spomini, primerjam Kranjce s Štajerci ter skušam si sodbo vstvariti. Če bom kedaj s to gotov, Bog le zna, a vendar omeniti hočem to in ono, kar se mi je za lepih majnikovih dnij vtisnilo posebno v spomin in kar izvestno vem, ne bo mi provzročilo nikake neprilike. V nas treba je pač stokrat premisliti, prej besedo spregovorimo, a tisočkrat prej da jo beležimo na papir, da ne pride tisti kljukasti § 19. nad dušo tvojo. Za danes se hočem samo pokloniti štajerskih Slovencev gospej Muziki.

Že pri rojstvu so rojenice Slovenca obdarile z ljubeznijo do muzike. Kdor pa to ljubi, mora imeti pošteno, blago srce in tako je i pri nas. Hej! kako smo nekaj malci prepevali na vasi, kako smo ukali, vriskali in peli na paši, kako krasno pojó naši pevci na koncertih in ob drugih priložnostih! In to dobro lastnost opazoval sem tudi za časa mojega „štrajka“ pri Štajercih. V Šoštanjju, Celju, Ptujju, Veliki Nedelji, Ormožu, Humu, Ljutomeru slušal sem dražestno petje in zavidal sem sosede za

more biti ljubše, kakor nemškimi centralistom, če se kako ponižuje češki deželni zbor. Če se v Pragi obravnave ne bodo mogle redno vršiti, bode pa še več rečij pritegnili v področje državnega zbora, kar Nemci dobro znajo, kakor smo že videli pod Auerspergovovo vlado, ko so vpeljali preko deželnih zborov direktne volitve za državni zbor. Vsled dogodkov v deželnem zboru Čehi mnogo izgubé na svojem ugledu, ker jih bodo nemški listi razkričevali za velike suroveže. Podobni prizori, kakor na Češkem, so se dogajali v hrvatskem deželnem zboru, in njih posledica je bila za opozicijo jako žalostna. Mi le želimo, da bi posledice izgredev v češkem deželnem zboru za Čeha ne bile tako žalostne. Da bi pa vlada sedaj z Mladočehi začela kako pogajanje, kakor se to nadeja „Slov. Narod“, se nam zdí naravnost neverojetno. Posebno, ker ni res, da so Mladočehi pripravljene, se pogajati na podlagi popolne narodne enakopravnosti. Le Staročehi so bili izjavili, da naj se pred izvršitvijo dunajskih punktacij izvrši popolna narodna enakopravnost tudi zastran notranjega uradnega jezika. Mladočehi so pa vedno naglašali, da se poprej mora izvršiti češko državno pravo, za kar pa vlada potrebne dvetretjinske večine ne dobi, in zatorej tudi ne bode začela pogajanj, ki ne morejo privedi do nobenega uspeha.

Mladočehi in veleposestniki. Poslednji čas Mladočehi po svojih listih posebno zabavljajo proti veleposestnikom, ker ti nočejo podpirati mladočeške politike. V deželnem zboru tudi kaj radi zabavljajo proti zgodovinskemu plemstvu. Čuda ni, če se je tudi eden del praškega občinstva navzel sovratva do plemstva in v izgrediv posnema deželnozbornske svoje zastopnike. Ko so mladočeški poslanci razsajali v zbornici, slišalo se je z galerije klicanje: „Proč s plemstvom! Mi ne potrebujemo plemstva!“ Zvečer potem so pa nekateri poulični junaki kričali: „Sramota zgodovinskemu plemstvu! Sramota knezom Schwarzenbergom!“ in razbili so okno plemenitaški resursi, kjer so bili kneza Lobkovic in Schwarzenberg in pa grof Chotek. Pri palači češkega deželnega vrhovnega maršala so tudi razbili več stekel v oknih. Policija pouličnih razgrajalcev ni dobila. Tako počenjanje gotovo ni v korist češki stvari, posebno ker jih bodo slovanski nasprotniki zapisali na rovaš vsemu češkemu narodu. Pisalo se ne bode o surovosti praških pouličnjakov, temveč o češki surovosti sploh. Praga s takim početjem gotovo ničesa ne pridobi, ker veleposestniki ne bodo marali dolgo biti predmet takim napadom, ampak se umaknejo na svoje gradove.

Voljno gibanje v Nemčiji. Za liberalce se stvari ne sučejo nikakor po volji, konservativni listi odločno odsvetujejo podpiranje liberalnih kandidatur, naj bi dotičnik tudi obljubil, da bode glasoval za vojaško predlogo. Berolinski konservativen list naravnost pové, da sedaj ne gre le za vojaško predlogo, temveč tudi za postopanje nasproti židov-

stvu in v tem oziru morajo konservativci vzajemno postopati s protisemitami. Protisemitje pa na volilnih shodih zagovarjajo povečanje vojske. Zahtevajo pa, da se povečanje stroškov za vojaške potrebe pokrije z večjim obdačenjem bogatinov. Pred vsem naj se vpelje potratni davek in pa znatno povečša borzni davek. Ta dva nasveta sta gotovo umestna in je le želiti, da bi jih uvaževali ne le v Nemčiji, temveč tudi v Avstriji, kjer je borzni davek sedaj tako nizek, da ni vredno, da bi govorili o njem. Bogatini sploh niso v naši državi primeroma še tako obdačeni, kakor v Nemčiji. Liberalcem seveda ni prav, ko se govori o povečanju borznega davka in mnogi so že pripravljene vladi dovoliti vsako povečanje, da se le ne vpelje borzni davek.

Srbske stvari. Pravosodno ministerstvo je štirim liberalcem, ki so bili poprej ministri, odvzelo odvetništvo. Tako postopanje radikalne vlade se pa obsoja ne le v liberalnih, temveč tudi v naprednjaških krogih. — Mej radikali se pa prikazuje razkol. Zaradi tega razkola še radikali do sedaj niso postavili kandidatov. Pričakovati je, da bodo v več krajih radikali postavili po dvoje kandidate in in da se razcepi radikalna stranka v skrajno in zmerno, prvi bode vodja Pasić, poslednji pa sedanji ministerski predsednik Dokić.

Norvegtja. Radikali v norveškem državnem zboru baje mislijo storiti skrajni korak. Predlagati mislijo, da se zbor proglasi za najvišjo eksekutivno oblast in kar sam proti volji kraljevi izvede zakon o posebnih norveških konzulatih. To bi bila nekaka parlamentarna revolucija in se ne vé, kaj bi potem storili Švedi; morda bi proti Norvegtji celo začeli vojno. Seveda še ni gotovo, da bi zbor vsprejel tak predlog, ker je v njem vendar mnogo zmernih elementov. Da bi kak tak korak mogel imeti kaj uspeha, bi pač poprej se morale sporazumeti vse stranke in imeti tudi vse prebivalstvo za seboj.

Socijalne stvari.

Gospodarska bodočnost Istre.

Iz Istre se nam piše: Lepa in bogata je bila nekdanja naša sedaj tožna Istra. Za benečansko republiko je bila velika žitnica. Tako svedočijo sami Talijani. Velike šume so se razprostirale po njenih gričih in bregih, kojih je mnogo dreves krasilo in bogatilo „kraljico morja“ a mnogo drevja je šlo za kurjavo romat po širnem svetu. Ljudje kot dobri pomorščaki so prosluli že za časa rimljanskega gospodarstva.

Pa to so, žal! — „tempi passati“.

Glavni prihodek Istrijanca, — trta, — po mnogih krajih sicer še prospeva, a v nekaterih že hira, skoro izginja. Imenitni in priljubljeni „teran“ — črno vino — in izvrstni, a dragi „muskatelec“ in „refoško“ (vino) raste posebno dober po srednji Istri. Savčensko, smoljansko, vrsarsko, pazinsko vino itd. stojé osobito na dobrem glasu.

njih pevce. Kar me je pa še več veselilo, bilo je, da sem priložnost slišati tamburaške zборе. Celjani so pa tiči, mislil sem, ko so udarjali tako izborno na svoja glasbila. Še več pa se načuditi nisem mogel evenskim tamburašem pri Ljutomeru, ker od kmečkih mladeničev in mož nisem se nadejal take izurjenosti, izvajsjoč težke slovanske skladbe. Častitati morajo si godeci na svojih izbornih, vstrajnih in požrtvovalnih kapelnikih. Bog daj, da bi se tudi pri nas pristna jugoslovanska godba že tako vdomačila, kakor se je pri naših sosedih.

Ko sem koračil po s trtami nasajenimi holmi proti Svetinjam h krstnemu kamnu nepozabnega Stanko Vraza, presenečen sem kar naenkrat obstal, prijemal se za ušesa, ker mislil sem, da me mami sloeest duh, kajti zdelo se mi je, da tam gori razvrba slišim kak vojaški orkester koncertovati. A kmalu sem boljšega poučen. Prijazen kmetič raztolmačil mi je, da imajo v šoli gosp. nadučitelja godeci svojo redno tedensko vajo. Pravil mi je tudi, koliko truda imel je gospod, prej da je izuril svoje godce-kmete in rokodelce v izbornem orkestar na pihala. Čul sem potem tudi od več stranij hvaliti dotičnega gospoda kot izvrstnega godbenika skladatelja in želiti bilo bi le, da ga merodajni krogi podpirajo na vsak način, ker godbenikov skladateljev nam silno primanjkuje. In ne samo pri Svetinjah čul sem orkester, temveč tudi na drugih krajih koncertovali so več ali manj izurjeni godeci. Zamudil

tudi nisem priložnosti poslušati cerkveno petje. Priznati moram, da petje je bilo res cerkveno in želel bi, da bi se tudi drugod tako pelo. V obče reči moram, da petje bodisi cerkveno, bodisi posvetno štajerskih Slovencev, dopalo mi je zbök markantnega vznosa, vglobljenja pevcev v misel pesmi in natančnega akomodovanja glasov ritmu, posebno pa izgovarjanje besedij bilo je razločno, razumljivo vsakemu.

Če primerjam torej petje in muziko štajerskih Slovencev z našo kranjske, reči moram, da so sosedí naši veliko naprej. Pri nas tisti „hidel-hodel-jodel“ koroških napevov in „questa si, questa si“ furlanskih spak, tam pa pristno slovensko petje in jugoslovanska godba ter krasna panonska slovenščina.

Ob nedeljah in praznikih popoldne, namesto da bi kot običajno pri nas, posedali, kričali, pretepavali se po krčmah mladeniči kmečkega in obrtniškega stanu, pa shajajo se fantje in mošje štajerski po šolah ter vadijo se petja in godbe, sebi v veselje in korist, a narodu na čast in v neizmeren dobček za razvit in zavednost narodnosti slovenske. Čast v prvi meri pa kapelnikom, posebno slovenskemu zavednemu štajerskemu učitelstvu! Bog daj, da bi se i pri nas praznile za Gospodovih dnij krčme, a polnile šole in drugi muziko ljubeči prostori, kakor se, hvala Bogu, že pričinja tudi pri nas po nekaterih krajih.

Liga + 76.

Govedo istersko je navadno velikega, lepega plemena, a čedalje manj ga je. Osobito ovčarstvo je neizmerno nazadovalo. Evropska civilna obleka prodira tudi med našega, sicer silno konservativnega kmeta, in potem mu ne rabi več volna od domačih ovac, in torej se tudi broj ovac strahovito zmanjšuje. Poleg tega je tudi veselje do ovac mnogim minulo, ker manjka paše.

Gledé svinjereje moram pripomniti, da imajo ljudje tu pa tam dokaj škode. Jedino kokoši se v obilnem broju povsod brojé, saj kako bi pa tudi drugače naša brižna Istrijanka si nakupovala olja za zabelo in soli, če ne bi mogla prodajati jaje in piščancev. Ipak race, gosi in pure se po mnogih krajih ne gojé.

Se pred nekaterimi desetletji so si kmetje veliko bolj stali. Da samo nekoje kraje in sela navedem: Paulići, Perhati, Petehi, Grandići in sto drugih, — so bili kraji velikega bogastva.

A zdaj? Le glej, kako ti nasproti štrlé premmoge razdrte ali zapuščene kočé ali hiše. „Kasa“, to je, davek, jim je vzel hiše. Neki več župnik je pripovedoval o velikih „kmeštinah“ ali bogastvu ljudij, — a zdaj skoro v vsakem večjem selu je več opuščenih hiš in opuščenega sveta. Število ljudij se je v nekaterih občinah za stotino ali dve stotine zmanjšalo. Res, da zopet drugod se je povzdignilo zaradi kakih srečnih okolnosti, — pa kaj hočete, ker je revno.

Pomislite dalje, na mnogih krajih se je oralo, kakor stari ljudje pomnijo; da, na nekaterih krajih se je to stoprav zadnja leta opustilo. O, zdaj pa ne več tako. To ti tako neusmiljeno zijajo goli kamni po tleh, da te v dušo boli.

Kadar se človek pelje v Vodnjan, ali pred Savičentom, ali na labinski strani, ali okoli Buzeta in drugod, vidiš vse pusto, nobenega polja, le tu pa tam pase kak raztrgan pastirček svoje ovce. To ti je novo prazno občinsko posestvo. Tukaj so nekdanj rasli bujni gozdi in slato klasje se je ljubko zibalo, kadar je zapela sveža burja.

Kako je vendar do tega prišlo? Ljudje so posekali gozde, potem so ovce in nekdanj tudi koze ves nasad in zelenje objele. Vile so se plöhe, valili se hudourniki ter zemljo odnesli v doline in morje. Kako grdo in žalostno ti kažejo svoj goli hrbet, koder se debelé le kače in gušarji.

Strašno veliko praha, to je, zemlje, zanaša grozna burja vsako leto naprej, — kam? — v nekatero dolinico, največ pa v morje. Plast zemlje je jako plitva po širni Istri; le po nekodí, n. pr. tam za Poljem okoli Medulina, Ližujana in še tu in tam je globočja zemlja.

Gozdov, razven v severni in severno-istočni Istri, je tako malo, in po isterskih gozdovih zakonih vsakih 6—7 let mnogo posekajo. Na mnogih krajih jim že lesa primanjkuje. Za desko, ki bi jo dobil na Goreniskem za 10 kr., sem moral tu 50, 60 kr. plačati.

Samo v Labinu, — kolikor je meni znano, — kopljejo premog, hvala Bogu! Ali kaj, ko imamo zopet tako malo občil! Po Istri, zlasti v puljskem okrajnem glavarstvu, imamo turška pota. To je benečanska krivica, da se v toliko stoletjih ni za pota storilo nič. Tudi zdaj na mnogih krajih ni nič boljše. V drugih deželnih zbilih se toliko govori o napravi in popravi cest, pri nas pa — skoro nič.

Ker ni gozdov, ni skoro nobenega studenca, razven na severni strani, osobito okoli Učke gore. Veliko milj daleč na okoli ni nobenega studenca, ljudje pijo z živino vred kalne luže. Samo kak „gospodin“ je tako presrečen, da ima krpnico.

V Istri ne najdeš tvornic. Razven ob morskih obalih, posebno okoli Trsta in v Fažani se nekaterniki pečajo z ribolovstvom. Ako se nam torej še brajde posušé, — namreč po trtni uši, — potem bo joj in gorjé za ubogo Istro.

Sedaj pa vprašamo: Ali bi se vendar ne dalo ubogim Istrijancem kako pomagati?

Pred vsem bi mogla vlada jako veliko storiti. Povzdignila bi jako lahko vinorejstvo, storila mnogo za živinorejo in ovčarstvo, podpirala naše domače ribolovstvo, a ne šla tako na roke „čozotom“, škodljiveem našim iz Italije. Naj zida vodnjake za revne kmete v večjih vačéh, kakor se godí po Suhu Krajinu pri Vas na Kranjskem. Ako vse to ne bi veliko pomagalo, zida nam lahko večje tvornice, ter naj sprejema vaje našince, a ne tujece. Preskrbi naj nam razne šole.

Tudi sami si moramo pomagati, da nam bo Bog pomagal; moramo marljivi biti in štediti. Umno gospodarstvo, krščanska skromnost in blagonaklonjenost odločilnih krogov nam je potrebna, da se opomoremo.

Slovstvo.

Izvestje obrtnih nadzornikov za leto 1892 se ravnokar — seveda v nemškem jeziku — razpošilja. Izvestje, ki obseza nad 700 strani, spisal in sestavil je centralni ravnatelj in dvorni svetnik gospod Migerka. V tej knjigi naznačeni, težko pridobljeni vspehi so pa po nekod v jako trpkem protislovju z istinitimi odnošaji in položajem delavskega stanu. O delokrožju obrtnega nadzornika gospoda dr. V. Pogačnika po naši ožji domovini spregovorili bomo svojedobno obširneje, istotako o skupnih vspehih in česa še treba v tem oziru. Doslej je 15 nadzorniških okrajev, in sicer: Dunaj, Dun. Novo Mesto, Linc, Gradec (tudi za Kranjsko), Celovec, Trst, Inomost, Praga, Liberce, Plzenj, Budjejevice, Brno, Olomuc, Opava in Lvov, dalje obrtni nadzornik za plovstvo s stolovanjem na Dunaju, obrtni nadzornik za javne prometne zavode (Dunaj) in osrednje obrtno nadzorništvo, istotako na Dunaju.

Postojna, sloveča postojnska jama in njena okolica. — Postojna. Tiskal in založil Rib. Šeber 1893. — Tako je naslov 62 strani broječi lepi knjižici, ki je izšla v Postojni v pomnoženi izdaji s črtežem in 22 podobami jame, Postojne in njene okolice. — Namen knjižice nam pojasni predgovor, ki med drugim veli: krasno okolico, zdravo vodo in čvrst krepilen zrak dal nam je Bog, podremska čuda odkrili so nam slavni možje in nam ni drugega treba, kakor tujca opozoriti na vse to in kedar pride, prijazno sprejeti ga in mu po možnosti dobro postreči. — Cena knjižici 25 kr.

Princ Evgenij Savojski, slavni junak in vojskovodja avstrijski. — Zgodovinska povest. — Slovenskemu ljudstvu spisal S. Hrvojč. V Ljubljani. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovez. 1893. — Cena 24 kr. — Snov i knjižici ni sicer osnovana kakor zgodovinska povest, marveč se le bolj naštevajo zgodovinski dogodki one dobe, ko je princ Evgenij Savojski širil moč in slavo avstrijske armade, vendar se ti dogodki mično popisujejo ter s tem vzbujajo bralčovo pozornost.

Kmetijsko gospodarstvo. Učna knjiga za kmetijske šole, ob enem priložna knjiga za praktične gospodarje. — Spisal Viljem Rohrmann, pristav deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. — Celje 1893. Tiskal in založil Dragotin Hribar. — Cena 50 kr., po pošti 55 kr. Iz predgovora posnamemo nekaj pojasnjujočih stavkov; med drugim pravi pisatelj:

Pri spisovanju knjige oziral sem se pa ravno tako tudi na potrebe kmetijskega stanu. Skušal sem jo tedaj z izgledi in pojasnili popolniti in tako umljivo spisati, da bode lahko vstrezala vsem napredujočim slovenskim gospodarjem. To mi je bilo še posebno na srcu, in nađejam se, da sem tudi v tem oziru zadostil po skromnih močeh svoji nalogi: da bodo slovenski gospodarji radi prebirali podane jim nauke ter si pomagali z njimi do boljše bodočnosti. Kdor se je bavil kaj več s kmetijskimi vedami, mi bode rad pripoznal, da je primerno vreden pouk o kmetijskem gospodarstvu težje pisati, nego o kateri koli drugi kmetijski stroki, zlasti še, če ga je prirediti za šolo in za potrebe praktičnega gospodarja. Marsikatero težkočo pomagale so tudi meni, premagati le večletne izkušnje. Ko bi se kljub vestnemu prizadevanju vrinile kake male pomanjkljivosti, blagovolijo naj me p. n. čitatelji opravičiti. Pri tej priliki mi je tudi opomniti, da sem spoznal za potrebno, pridejati poglavju o ležečem premoženju kratek pouk o vredbi katastra in zemljiške knjige; tega sem posnel po dr. Tavčarjevem „Slovenskem pravniku“. Istotako sem smatral za potrebno, obravnavati na splošno naše davke, napravo kupnih in zakupnih pogodb ter oceniti namen in korist posojilnic za naše razmere. Ti odstavki bodo gotovo dobro došli strokovnim učiteljem kakor tudi praktičnim gospodarjem.

Cerkveni letopis.

Imena papežev po prerokovanju škofa Malahije.

(Spisal Jurij Benko.)

(Dalje.)

4. Doba miru se raztega od Karola Velikega do Karola V., t. j. do novega veka; obsega

torej skoro cel srednji vek. V tej najdaljši dobi se razvija svobodno katoliška cerkev prosta večinoma vseh zunanjih in notranjih sovražnikov. Znanstvo, umetnost in versko življenje procvita. Toda zaradi dolgega mira zaredi se v telesu sv. cerkve razne škodljive snovi. Glava in udje potrebujejo temeljitega prenovljenja; a ker ne slušajo opomina božjega, zato sledi:

5. Doba žalovanja, ki traja od Karola V. do dapes in bo še trajala do mogočnega samovladarja. V tej dobi odpre pekel svoje žrelo in bljuje iz sebe gnjusna krivoverstva, ki presegajo vsa prejšnja. Svetna vlada se upira zoper cerkveno; bojujejo se mnogi krvavi boji, širijo se kužne bolezni in strahoviti prevrati uničujejo ves stari red. V tej dobi vednega bojevanja se pa loči tudi pšenica od plev, dobri kristijani od hudobnih. Po končnem hudem viharju napoči

6. Doba tolažbe, ki bode trajala od mogočnega samovladarja in svetega papeža do rojstva Antikristovega. Ta doba bo res zlata doba katoliške cerkve, doba njenega najlepšega cveta, nje največje slave. Krivoverstva bodo skoro popolnoma iztrebljena, sovražniki sv. cerkve ponižani in angeljsko-sveti papeži bodo z mogočnim samovladarjem vladali ves svet pokojno in blagonosno. Po tej jako kratki dobi napoči strahovita zadnja doba.

7. Doba obupnosti, ki bode trajala od Antikristovega rojstva do sodnjega dne. Ta doba bo najstrašnejša, ker bo skoro ves svet odpadel od prave vere; in temu se bodo pridružile strašne vojske po celem svetu in kužne bolezni, ki bodo divjale, dokler Bog sam za vselej naredi konec.

To razlago Holzhauserjevo potrjujejo mnoge svetopisemske knjige starega zakona. O mnogih prerokbah, katere beremo v Danielu, Izajiji, Ezehielu, Malahiji, Miheju itd., moramo trditi, da se niso še popolnoma izpolnile. Razlaganje teh svetopisemskih oddelkov v smislu one razdelitve v sedem dob se jako sklada z novejšimi prerokbami.

Po Holzhauserjevi in drugih sličnih razlagah o sedmih občinah in njih angeljih v skrivnem razodenju, živimo sedaj v dobi žalovanja. Preroške besede: „Ako pa ne čuješ, pridem k tebi kakor tat, in ti ne boš vedel, kdaj pridem“, so se baje vresničile leta 1789 s francoskim prevratom, ki je buknil s tako silo, da ga je občutil in ga še čuti ves svet. Sv. Hildegarda piše o tej dobi, da se bo razdrlo veliko rimsko-nemško cesarstvo, da bo ginjavala moč škofov in papežev, ki se konča z velikim odpadom od prave vere; potem pa nastopi doba tolažbe. Obnovljeno leta 800 se je mogočno nemško-rimsko cesarstvo po 1006letnem obstanku res razdrlo leta 1806, ko je Francišek II. odložil naslov „nemški cesar“. Kako ginjeva ugled škofov zlasti zaradi brezverskih vlad, uči nas vsakdanja skušnja; kaj pa še pride, tega pa ne vemo.

Prvi papež za slavno vladajočim Leonom XIII. ima po sv. Malahiji naslov: „Ignis ardens“ (goreč ogenj). Tako sv. pismo večkrat imenuje Boga samega. Kot goreč ogenj se je prikazal sveti Duh binkoštni praznik nad apostoli. Iz tega nam je dovolj jasno, kaj pomeni ta simbol. Papež s tem naslovom bo poln sv. Duha; katoliška cerkev bo za njegove vlade vedno lepše cvetela in se širila čez tuje zemlje.

Toda le nekoliko časa bo sv. cerkev v takem cvetu. Prejšnjemu tolažilnemu imenu sledi osodepolno ime: „Religio depopulata“. Po naše se dá tolmačiti ta izraz na dvojni način: kot „opustošena vera“ in kot „opustošeno redovništvo“. Kolikor moremo soditi po sedanjih zapletenih političnih in socialnih razmerah, mogoče je oboje. Mnogi celo menijo, da bo imel ta naslov neki nepravilni papež, katerega bodo morda vlade vsilile na etolico sv. Petra; zaradi tega bo nastala po vsem krščanskem svetu splošna zmešnjava, katero bodo rovarji zoper sv. cerkev porabili v polni meri v svoj smoter, da bo polom splošen in strašen. Pomenljivo je, da se razna druga prerokovanja popolnoma skladajo s tem imenom.

Tretji simbol za „lučjo na nebu“ je „Fides intrepida“ („neustrašljiva vera“). Razlagalec menijo, da je to ime v zvezi s prejšnjimi; ako bo „Religio depopulata“ prislov vsiljenemu papežu, nosil bo pravi papež ime „Fides intrepida“. Ta misel je jako verojetna, ker sv. Malahija je uvrstil med preroška imena doslej že osem nepravilnih, vsiljenih papežev. Dočim se bo polastil krivi papež rimske stolice, bežati bo moral pravi naslednik Petrov iz Rima in živeti v pregnanstvu. Ta papež bo pravi krščanski

junak, ki bo kos vsem klevetnikom sv. cerkve („intrepidus“).

Zanimivo je, kar pišejo o tej dobi nekateri pobožni možje. Leta 1410 umrlí Hieronim Botin piše: „Pred koncem osemnajstega stoletja bodo služabniki altarjev jokali in trpeli preganjanje zaradi pravice; pastir (Pij VI. in Pij VII.!) bo udarjen in čreda razkrojena, in po tem stoletju bo drug pastir peljal k pravici narode in kralje. Častili ga bodo knezi in narodi. Predno pa je utrjeno njegovo kraljestvo, mora bežati tisti, ki se pred Batom ne vklone, pravi Duh. Vsakdo naj misli le na to, da si reši življenje; zakaj to je čas, ko mora Gospod z velikostjo svojega maščevanja pokazati velikost hudobij, katere so bile učinjene. Vse bridkosti obiščejo tiste, ki so drugim bridkosti povzročili.“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. maja.

(Sv. birmo) delili bodo prevzvišeni gosp. knez in škof ljubljanski o binkoštnih praznikih v tukajšnji stolnici, in sicer: binkoštno nedeljo dopoldne po veliki maši (okoli polu 11. ure), popoldne ob 3. uri; binkoštni ponedeljek pa dopoldne po veliki maši (okoli 11. ure)

(Udanostno izjavo) poslali so prevz. gospodu knezoškofu ljubljanskemu vaščani v Dolenjih Lazih, Bregu, v Gorenji Vasi in Zapužah poleg Ribnice. Podpisanih je 81 posestnikov. — Slava vrlim Ribničanom!

(Tržaški romarji pri papežu) Dne 17. t. m. je prišlo v Rom 150 tržaških romarjev, Slovencev in Italijanov. Drugi dan so bili pri sv. maši in skupnem sv. obhajilu v cerkvi sv. Petra. Opoldne so potem bili vsprejeti pri sv. Očetu. Baron Alba je prečital latinsko udanostno adresu. Sv. Oče odgovoril je tudi latinski, izražujoč svoje veselje o izjavi otroške ljubezni in obljubljeni zvestobe in pokorščine. Sv. Oče je zahvaljeval Boga, da mu je dal čakati petdesetletno škofovanja in prosil, da bi molili, da bi njegovo vodstvo sv. cerkve donášalo narodom blagoslov. Opominjal jih je, da zvesto spolnujejo svoje dolžnosti do cerkve in države in podelil jim še svoj apostolski blagoslov. Sv. Oče je potem romarjem dajal poljubljati roko in je z mnogimi govoril.

(Premeščena sta) čč. gg: Janez Zupan, provizor na Brezovcu pri Ljubljani, za ekspozita v Sempeter na Notranjskem, mesto Janeza Müller-ja, kapelana v Polju, ki gre za provizorja na Brezovec.

(Duhovske spremembe v tržaški škofiji.) Preč. gospod kanonik in dekan J. Jan v Dolini stopil je v zaslužni pokoj; dolinsko župnijo oskrboval bo g. Tomšič; v Hrušico prišel je za kaplana gosp. J. Šiferer, v Ricmanje kot kaplan gosp. I. Velhartický, na njegovo mesto v Dolino pa gospod R. Logar.

(Čudna manipulacija pri kmetijski družbi.) Z Dolenjskega 19. maja. Marsikaj na svetu se potrpi; ali vse se ne more in ne sme. Ako gre koga sovraštvo do stanu ali pa tudi do posamezne osebe tako daleč, da vsled tega zanemarja celo občni blagor — in pri naših liberalcih je to navada — potem se ne sme molčati ne trpeti, marveč treba je nemarneža nekoliko okrcati. Vže v nekaterih številkah časnika „Wiener landwirthschaftliche Zeitung“ se nahaja inserat: Schafferstelle. Die k. k. Landwirtschaftsgesellschaft in Laibach sucht für ihre demnächst zu errichtende Musterwirtschaft einen verlässlichen und energischen Schaffer, welcher tüchtig in der Bodenbearbeitung ist, und dessen Frau den Rindviehstall, in welchem die Aufzucht von zugekauften Stierkälbern betrieben wird, zu versorgen hätte. Gehalt jährl. 300 fl. baar, Wohnung, Milch und Deputatgarten. Bedingung ist die Kenntnis einer slavischen Sprache in Wort und Schrift. Gesuche bis 1. Juni 1893 einzureichen. To je v dunajskem listu. Ste pa li že čitali v katem slovenskem razpis službe, ki bode vendar med Slovenci? Ali nimamo nikacega lista. G. Pirc, ali niste vi vrednik „Kmetovalca“ ki je organ one družbe, kojoj ste vi tajnik? Kako vendar, da ste zgubili tako spomin, da celo v svojem listu ne objavite službe pri družbi, koje mnogo ravno Vi zastopate? Morda Vam gospodje župniki in kapelani ne dajo miru; morda Vam agitovanje zoper nje jemlje preveč časa? Prav radovedni smo, kje tiči vzrok? Pa kaj hudobni

(Dalje v prilogi.)

Eisenerz, 19. maja. Agent Fran Rasser je včeraj ustrelil ženo, potem pa sebe. On je imel 30, ona pa 22 let.

Inomost, 19. maja. Deželni zbor se je zaključil. Deželni glavar je naznanil, da je cesar kupil grad Deterberg, in zaklical navdušeno trikrat „Hoch!“ cesarju kot posestniku na Tirolskem.

Rim, 19. maja. Zbornica je v specialni debati že dovoljeni pravosodni budget pri tajnem glasovanju zavrgla s 138 proti 133 glasom, kar je na zbornico napravilo silen vtis.

London, 20. maja. V železniški vlak, s katerim se je peljal Gladstone iz Londona v Chester, je nekdo z veliko silo vrgel težek kamen. Kamen je v sosednem kupeju zdrobil okno, druge škode ni napravil.

Madrid, 19. maja. V Pereiru je bil pri neki slavnosti pretep. Dve osebi ste mrtvi, dvajset ranjenih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	733.4	18.4	sl. jzpad	oblačno	0.70
19. 2. u. pop.	732.8	23.4	"	del. jasno	dež
9. u. zveč.	733.3	15.8	"	oblačno	
Srednja temperatura 18.9°, za 4.1° nad normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8.75	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6.75	Surovo maslo,	90
Ječmen,	6.50	Jajce, jedno,	2
Oves,	7.25	Mleko, liter,	10
Ajda,	9.50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6.25	Telečje,	54
Koruz,	6.90	Svinjsko,	64
Krompir,	3.74	Koštrunovo,	38
Leča, hktl.	14	Pišanec,	35
Grah,	14	Golob,	18
Fižol,	10	Seno, 100 kgr.	4
Maslo, kgr.	1.8	Slama,	2.76
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6.50
Špeh svež,	64	" mehka,	5

Poslano.

Na dopisa „Slovenskega Naroda“ z dne 12. maja 1893 in z dne 16. maja 1893 št. 108 in 111 pod naslovom: „Nestrpnost ali zlobnost“ in „Demonstracija proti narodnim barvam“. — kakor tudi na dopis „Slovenca“ z dne 19. maja 1893 št. 114 pod naslovom: „Nemški gasilci v Ljubljani“, odgovorili bomo v prihodnji številki „Vatrogasca“.

Josip C. Gerber,

stotnik III. oddelka prostovoljnega gasilnega društva v Ljubljani. 276 1

Bolgarske obligacije. Notranji razvoj Bolgarije se bliža važni odločitvi. V malo dneh potrdi veliko sebranje one premembe ustave, ki so omogočile ženitev kneza Ferdinanda. S tem se odstrani za vselej vsi državno-pravni konflikti v Bolgariji. Ta veseli notranji razvoj ne ostane brez vpliva na sodbo inozemstva in ugoden prevrat v tem oziru bo gotovo le povečal bolgarski državni kredit. Ze sedaj se močno popraša po godstotnih bolgarskih obligacijah, katerih kurs kaže sedaj, ko se je še lani bil povišal, ugodno stalnost, in katere donajajo godstotno obrestovanje. Kakor slišimo, bodo v kratkem se bolgarske obligacije prodajale tudi na frankobrodski borzi.

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-14

274 1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tožno novico, da je moj stric gospod

Joachim Pollak,

trgovec in posestnik v Trzinu,

včeraj zvečer ob 7 uri po dolgi in hudi bolezni prejemši sv. zakramente za umirajočih v 78. letu svoje dobe umrl.
Pogreb bo jutri, dne 21. maja popoldne ob 4. uri v Trzinu.
Priporočam pokojnika ohraniti v blagem spominu.

V Ljubljani, dne 20. maja 1893.

Karol Pollak.

Zahvala.

Za obile dokaze zvestega prijateljstva in pristrčne čestitke, izražene mi povodom mojega osemdesetletnega rojstnega dne in imendana osobno in pismeno, mi ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Usojam se torej za vse pristrčne čestitke izreči ginjenega srca tem potom svojo najtoplejo zahvalo.

278 1

Jan. Nep. Horak.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega piva. — Naročila na pivo v sodčkih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-1)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito kegljišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

Uhod tudi iz Poljske ulice.

J. Giontini v Ljubljani

knjigarna in trgovina s papirjem

priporoča v novih izdajah le-te molitvenike v lastni izdaji.

1. Za otroke: 253 (5-4) 1

Šopek lepih molitvic. Papirni vez 10 kr.

Kruh nebeški za otročice. Papirni vez 14 kr.

Marija dobra mati. Vezano v pol platno 26, v pol usnje 30, v usnje z zlato obrezo 50, v šagrinasto usnje z okvirom 80 kr., v ploščinastem vezu gl. 1.20 in 1.40.

Hvala božja, vezana v pol usnje 26, v usnje 30 kr.

2. Za odrasle:

Bodi moj naslednik vezan v pol usnje 45 kr., v usnje 60 kr., v usnje z zlato obrezo 75 kr., v šagrinasto usnje gladek 1 gl. 20 kr., v šagrinasto usnje z okvirom in križem 1 gl. 40 kr. in v ploščinastem vezu 1 gl. 80 kr.

Hkratu priporočam v najrazličnejših vezeh te-le knjige:

Mali duhovni zaklad, Jezus moje želje, Jais: Bukvice, Pot v nebeško domačijo in sv. Ana.

Po jako znižanih cenah:

Angel varuh, Krščanski posel, Romarska palica, Volčič: Smarnice, Sveta Jedert in Matilda.

Če se več vzame, da se rabat.

Franco Vizjan,

kotlar,

v Ljubljani, sv. Petra cesta 40,

se priporoča sl. občinstvu in čast. duhovščini v izdelovanju vseh v

kotlarsko obrt

spadajočih proizvodov, n. pr. kotlov za žganje, za vodo, za štedilna ognjišča itd.

Posebno se priporoča podjetnikom in tovarnarjem v izdelovanju bakrenih cevij ter v pocinjevanju vsakovrstne bakrenine in kovinske posode. 268 3-1

Vnanja naročila izvršuje točno in po nizki cen.

Vsakomur

priporočamo obisk naše prodajalnice in ogled vele-zanimive zaloge najraznovrstnejših

rezbarskih proizvodov, korbic v najrazličnejših oblikah in izpre-hodnih palic 218 10

z zagotovilom najuljudnejše postrežbe in najnižje cene.

Fran Stampfel

(kočevska domača obrt)

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle).

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Zahvala.

O prežalostni izgubi ljubljene in nepozabnega soproga oziroma očeta, sina in brata gospoda

Janeza Čadeža,

došlo nam je z vseh strani jako mnogo dokazov iskrenega sočutja, kateri so nam bili v dneh velike žalosti tešilo in tolažba. Za to, kakor za darovane vence, za obilno udeležbo pri pogrebu in sploh za vse izraze ljubezni, naklonjenosti in spoštovanja do pokojnika, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

V Poljanah pri Škofjiloki, 16. maja 1893.

277 1 **Žalujoča rodbina.**

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz),

ulica Morelli št. 17,

se priporoča predašt. duhovščini za napravno cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v naj-novejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne prosto. 3 36-14

Pri nizki ceni. **Ign. Žargi** Pri nizki ceni.

v Ljubljani sv. Petra cesta 4

priporoča slavnemu občinstvu bogato svojo zalogo najraznovrstnejšega

drobnega (kramarskega) blaga, potrebščin za šivilje in krojače, najboljšega perila, pletenine, posamenterije in modnega blaga. 213 10-6

Velika izbira najraznovrstnejših krasnih

šopkov in vencev

vse po najnižji tovarniški ceni.

Zaloga mehkih in trdih klobukov od 70 kr. do 3 gl. 20 kr. najfinjši.

solidno blago

Janeza Dogan-a mizarški obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15

(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gl. do 40 gl., madrace na peresih 10 gl., dratene madrace 8 gl. 50 kr., pulte za masne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franco. 36 (30-11)

Najnižje cene

Solidne, zložne močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja prva kranjska tvornica za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,

pošta Borovnica,

(230 52-4)

jeziki hočejo vedeti, da je vzrok popolnoma osebni. Mi seveda tega ne moremo verjeti. Govori se, da se gosp. tajnik boji, da bi morda utegnil dobiti službo kakov domačina, ko bi prosil zanjo. Radi tega naj se ne objavi v domačih listih. A zakaj se boji domačinov? Vsaj imamo takih iz slapske in grmske šole. Teh šol učenci so vže po različnih službah in sicer prav cenjeni — onega slapskega vidi lahko g. tajnik Pirc vsaki dan na vrtu kmetijske družbe v Ljubljani. Kaj spaka, si misli g. tajnik, ko bi utegnil kakov tak domačin prositi! ne, raje naj dobi tujec, ker liberalni gospod učencev s Slapa in Grma ne more!! To je res radikalen narodnjak ta Gustav Pirc. C. k. kmetijsko družbo pa resno opomnimo, naj skrbi, da njen g. tajnik ne bode prevračal kozlov, ki so v škodo domačinom, pa utegnejo biti tudi v škodo njej samej.

(Iz celovske škofje): Na binkoštni ponedeljek, dné 22. maja, delili bodo mil. g. knezoškof 22 bogoslovcev (prvo- in drugoletnikom) tonzuro in nižje redove („minores“). „Majores“ bodo meseca julija, in sicer dné 16. „subdijakoniat“, dné 18. „dijakoniat“, dné 20. „presbiterat“.

(Vijudno vprašanje!) O binkoštnih praznikih vrši se v čeških Toplicah 13. občni zbor zloglasnega, bojevitega nemškega „schulvereina“. Kakor poročajo dovolili sta vodstvu c. kr. državne in moravsko-šlezjske osrednje železnice društvenim udom, ki se bodo vozili k občnemu zboru, „in liebenswürdigster Weise“ znatne olajšave! Ker gré v dobro urejeni državi „vsakemu svoje“, ter uživajo po postavi vsi državljani jednake pravice, dovoljuje si podpisanece vprašati: Dajejo se-li po vodstvu c. kr. državnih železnic tudi udeležencem občnih zborov slovenske „družbe sv. Cirila in Metoda“, ter češke „ustredne matice šolske“ take olajšave? Odgovora cenjene čitatelje lepo prosi Radoveden ligaš.

(Priznanje.) G. Ivanu Uregarju, pasarju v Ljubljani, izreka predstojništvo cerkve v Križevem popolno priznanje za lepo sreberno krono lučke M. B., katero je zgotovil umetno in za jako nizko ceno.

(V zadnji seji mestnega zbora ljubljanskega) bili so izvoljeni v osmeró stalnih odsekov naslednji mestni odborniki in sicer v magistratni odsek: Načelnik gosp. župan, dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, Gogola Ivan, Hraský Ivan Vlad., dr. Stare Josip, dr. Tavčar Ivan. — Personalni in pravni odsek: Gogola Ivan (namestnik), Murnik Ivan, Senekovič Andrej, dr. Stare Josip, dr. Tavčar Ivan, (predsednik). — Finančni odsek: Gogola Ivan, Hribar Ivan (namestnik), Petričič Vaso (predsednik), Ravnihar Fr., dr. Stare Jos., Svetek Ant., Zabukovec Jakob. — Stavbinski odsek: Hraský Ivan Vladimir (predsednik), Klein Anton, dr. Stare Josip (namestnik), Šubic Ivan, Terček Fran, Velkoverh Ivan, Zupančič Filip. — Policijski odsek: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol (predsednik), Kunc Matija, Senekovič Andrej (namestnik), Velkoverh Ivan, Zabukovec Jakob, Zagar Karol, Žitnik Jernej. — Šolski odsek: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, Orožen Fran, Pirc Gustav, Senekovič Andrej (predsednik), Šubic Ivan (namestnik), Tomšič Ivan, Valentinčič Ignacij. — Odsek za olupšavo mesta: Dolenc Oroslav, Pirc Gustav, Ravnihar Fran (predsednik), Šubic Ivan, Terček Ivan (namestnik), Valentinčič Ignacij, Zitterer di casa Cavalcina Matija vitez. — V okrajni mestni šolski svet: dr. Tavčar; v mestni zdravstveni stalni svet: dr. vitez Bleiweis, vitez Zitterer; v klavnično ravnateljstvo: Ig. Valentinčič; v direktorij mestnega vodovoda: I. V. Hraský; v odsek za električno razsvetljavo: I. V. Hraský in dr. vitez Bleiweis; v direktorij mestnega vžitinskega davka: Ig. Valentinčič. — Odsek za izvršitev predpriprav gledé uredbe stranišč in kanalizacije: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, Hraský Ivan Vladimir, Hribar Ivan, Pirc Gustav, Zupančič Filip.

(Svetovna razstava v Čikagi) otvorena je bila, kakor smo že poročali, dné 1. maja letos. Zanimanje za to razstavo je splošno in udeleženci iz vseh krajev sveta hité v Čikago. Ker je ta razstava ne le gospodarstveno važnega pomena, temveč je tudi zgodovinsko znamenita in poučna, je torej nje obisk priporočljiv onim, katerim dostaja časa in pripuščajo gmotne okoliščine. Udeležencem iz naših krajev je posredovanjem potovalne pisarne J. Paulina v Ljubljani ugodna prilika, da morejo za izredno nizko vozno ceno dospeti v Čikago in nazaj v Ljubljano. Ker je promet po morju že se-

da) ogromen, opozarjajo se zanimajoči, da se pravočasno oglase pri pisarni, katera bode oskrbela potrebno in tako v korist potovalcem neprijetne zakasnenja pri prepelavi čez morje preprečila. Opozarjamo na danes priobčeni inserat, kjer so določene tudi cene.

(Romanje.) Na večstransko vprašanje, kedar bo vozil prvi letošnji posebni vlak po znižani ceni na sv. Višarje in k Mariji pomagaj, se tem potom odgovarja, da se namerava dné 24. ali 26. junija t. l. prirediti in naj oni, ki se hoté udeležiti kar največ mogoče mnogoštevilno naznanijo, kateri goraj imenovanih dnij jim je bolj po volji. Mi mislimo, da bi dan 26. junij bolj ugajal. Dotična naznanila naj se blagovolijo odposlati na „potovalni odbor v Ljubljani, Marijin trg 1.“ Tudi k sv. Antonu pad. v Padovo, namerava se letos poseben vlak znižane cene prirediti, tudi tu se želi poročil, kateri čas bi ljudstvu najbolj ugajal.

(„Corriere di Gorizia“) bil je zaplajen pretekli teden dvakrat. Prvikrat radi članka politične, drugikat verske vsebine. Zasluži radi brezozirnega pisarjenja, da se mu porežejo prešerne peruti.

(Nov tabernakel) Iz Kovorja. Nov tabernakel iz belega iz južnih Tirolov pripeljanega marmorja je izvršil gospod Janez Vurnik, kipar v Radovljici, za kovorsko farno cerkev. Delo je lepo, natančno, sploh izvrstno. Delo kaže mojstra, ter zasluži vso hvalo in priporočilo.

(Volitev župana.) V Križevem pri Kostanjevici je bil izvoljen za župana dné 20. maja g. Janez Kerin, posestnik. Gospod župan je dober katoličan in dober gospodar. Upamo, da bo vsestranski skrbel za blagor občine.

(Monsieur Anton Velišič.) nadduhoven oglejski, boleha nevarno. Priporočamo ga v memento!

(V Ilirski Bistrici) je 18. t. m. umrla po kratki bolezn, previdena s sv. zakramenti, gosa Josipina Žnidaršič, rojena Valenčič, v 80. letu svoje starosti. Bila je ranjka sestra pokojnemu generalu Valenčiču in sploh občé spoštovana oseba. Naj bo blaga gosa vsem svojim premnogim prijateljem in znaneem v spomin in molitev gorko priporočena! — Po hudi večmesečni suši se je danes med gromenjem huda ploha vlila na presušeno zemljo. Celi dan dežuje in navdaja nas vesela nada, da si bodo polja in senožeti opomogle in da se bo rast letine zboljšala. Le sadnim drevesom, katera so jako lepo cvetela, ne bo več mnogo pomagano, ker je suša in zmrzlina cvetje in plod večinoma uničila.

(Iz Gorice.) Nastanil se je tu pri nas, v solčni Gorici, akademični slikar g. Ivan Gosar iz Ljubljane (Fia Tre Re v Pavletičevi hiši). Došel je k nam iz Istre, kjer je dovršil križev pot v Stinjanu. Č. g. župnijski upravitelj, sveč. Ivan Barboič, je zadovoljen s slikami in tudi z altarjem, katerega je g. Gosar tam izvršil. Mi želimo mlademu gosp. slikarju v Gorici veselih dnij in upamo, da se boše tudi v katerih naših cerkva pokazal mojstra. Sicer pa slišimo, da je g. Gosar namenjen v Rim z novim letom 1894.

(Konkurz) je proglasilo celjsko okrožno sodišče na imenje neknjiženega trgovca Karola Vaniča v Celju.

(Nečuvno sleparstvo.) Glasilo avstrijskih rudokopov in fužinarskih delavcev, „Glück auf!“ poroča iz Plznje: „Pri montanski industrijski družbi J. D. Starek zasledili so v delavski bratovski pokladnici skoro — dva milijona deficita! S tem je škodovano 2500 na odpustu bivajočih delavcev.“ — Lepo židovsko gospodarstvo!

(O nenravnih nemških gimnazijskih v Uherskem Hradišti.) Dodatno javlja „Cons. Corresp.“, da so med 19 dijaki, ki so bili izključeni z uhersko-hradištske nemške gimnazije, trije katoličani in — šest najst židov!

(Konfiskovana) je bila zadnja celjska „Vahtarica“ („Deutsche Wacht“) radi članka „Bauerngedanken über den „Slov. Gospodar“ u. seine clericalen Anhänger“ in radi posnetka Dumreicherjevega spisa „Südostdeutsche Betrachtungen“ in „Cerkve in narodnost“.

(Huda vest.) Dné 13. t. m. so v Pragi priprli nekega Karola Kremžarja, a on se v istini tako ne imenuje, temveč Jakob Lekar, domá iz sedlaške občine v ptujskem okraju na Štajerskem, star 24 let, in je krojaški pomočnik. Izjavil je sam, da je koncem aprila blizu Pešte svojo „ljubo“, se-

demindvajsetletno šiviljo Ano Gogovo iz Benetek, zabodel dvakrat v prsi zaradi ljubosumnosti ter jo umoril; truplo je potem bajé vrgel v Dunavo. Do lastne izjave prisilila ga je — huda vest, kakor je rekel na policijskem ravnateljstvu. Lekarja so izročili praškemu deželnemu sodišču.

(Tržaški konservativni volilni odbor) objavil je volilni oklic za četrti volilni razred. S tem oklicem so konservativci posegli v volilno borbo v povsem doslej progresovskem volilnem razredu.

(Iz Sodražice) se nam poroča: Dne 16. t. m. vlomili so tatje od 2. do 4. ure zjutraj v spee-rijsko prodajalnico g. Jakob Lavrenčič-a. Z močnim tramom (žrdjo) so iztrgali železno omrežje ter skozi okno prišli v prodajalnico. Da bi svoje namene na tatvino ložje izvršili, prižgali so svetilnico, ne da bi jo po odhodu ugasnili. Odnegli so predal, v katerem je bilo nekoliko drobiža, diamant, ki šipe reže, razna kupčijska pisma in knjige, na katerih jim je moralo biti gotovo največ ležeče; razven tega se ne spozna, da so že kaj družega vzeli, kakor par novih črevljev. Pač drzni so bili, da so se lotili na sredi trga. Prosi se, ako bi kdo kaj takega kje opazil, da se naznani.

(Iz Brna), 14. maja: v Kromerizu so zmagali pri volitvah v mestni zastop povsem kandidatje narodne stranke in sicer skoraj jednoglasno; nemška stranka se volitve ni vdeležila. — V prvih dnevih prihodnjega meseca bode koncertiral v Uher. Hradišti slavni virtuos Fr. Hondriček. — Na nemškem učiteljišču v Olomucu je hotel vstreliti 16letni mladenič Ed. Gruber svojega profesorja Pinkavo, potem je sebe smrtno ranil: rana profesorjeva ni nevarna. Gruber je bil izključen in se je hotel tako maščevati. Njegovega pogreba se je vdeležilo vodstvo z gojenci. Čudno. — Marcel Formánek, upokojeni c. in kr. upravnik vojaškega oskrbovališča je umrl 4. t. m., star 64 let. Zapustil je 12.000 gl. za tri dijaške ustanove na češki gimnaziji v Brnu, 1000 gl. narodnemu gledišču in večje svote 4 češkim ljudskim šolam. Naj v miru počiva blagi dobrotnik! — Isti dan je pogorela tukaj tovarna Fr. Kusý-ja, škode je 100.000 gl. V Blížkovicah je pogorelo 36 hiš. Nekemu 78 let staremu belolasemu starčku je pogorelo vse, kar je imel. Grof Černin, ki je pozneje na lice mesta prihitel, mu je daroval 50 gl. in župniku za pogorele 100 gl. — Prem. knezonadškof olomuški, dr. Th. Kohn, je izdal pastirski list, v kojem popisuje svoje potovanje v Rim in zaslišanje pri sv. Očetu. Rekli so med drugim papež: Moj sin, moravsko-šlezjsko ljudstvo zasluži, da bi mu bil dober varuh; reci mu, da molim za njegov blagor in ga blagoslavljam. — Braska „Beseda“ nas je iznenadila s koncertom, kjer smo slišali Dvořákovo „Requiem“. Sodelovala je praška primadona gosa Petzoldova-Sittova. — V Julianovu pri Brnu so hoteli napraviti po vsej sili nemško šolo. Nabrali so, ne brez pritiska, podpise pri čeških delavcih in kmetih, odvisnih od Nemcev. Pri preiskovanju zaradi ustanovitve šole so se vršili celo smešni prizori. Da le nekaj omenim. Neki delavec Fischer je prošnjo podpisal, da bi mogli njegovi otroci nemško šolo obiskovati, najmlajša sta stara 14 in 18 let!! Z nekaterimi prosilci se ni moglo drugače govoriti kot po češko. Ni bilo tedaj drugače — za zdaj so morali Nemci odnehati se svojo šolo, ker bi jo bilo obiskovalo celih 24 otrok.

Telegrami.

Dunaj, 20. maja. Poročila časopisov „Wiener Tagblatt“, „Illustriertes Extrablatt“ in „Oestereichische Volkszeitung“, da odstopi češki namestnik grof Thun in na njegovo mesto pride feldcajgmajster baron Fejervary, so tendencijozno izmišljena.

Dunaj, 20. maja. Lueger je predlagal v imenu odseka za pretresovanje predloge o kmetskih domovih, da se dovoli 2000 gl., da se skliče shod izvedencev. Nadalje je predlagal, da se pajzveduje, kako se kupičijo posestva v roke bogatinov. Oba predloga sta se vsprejela. Namestnik je obljubil, izročiti odseku gradivo, ki se je uporabljalo pri sestavi predloge.

Dunaj, 19. maja. Upravni svét južne železnice bode predlagal občnemu zboru, da se razdeli dividenda po tri franke.

Šubičeva delavnica za cerkvene kipe in oltarje,

obstoječa že od l. 1845,

priporoča se uljudno prečast. duhovščini za obilne naročbe.

124 9-8

Valentin Šubic, podobar,
v Poljanah pri Škofji Loki.

Ist Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa po eni in isti ceni boljše blago.

Potrudil sem se nakupiti najboljše blago po najnižji ceni, zato sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.

V zalogi imam vedno najboljši roman- in portland-cement, stare železniške šine za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni traverze itd. Nadalje imam v zalogi raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, okove za vozove, vezi, ter šine, trde kot jeklo itd.

Za strehe kriti imam bogato zalogo cinkaste in pocinkane ploščevine ter strešnega papirja. — V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe,

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov;

Barthelov izvorni karbolinej.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča 210 12

Andrej Druškovič,
trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

J. Hafner-ja pivarna,

Sv. Petra cesta števil 47.

Uhod tudi Poljske ulice nasproti učiteljski pripravnici.

V blagohotno uvaženje!

Prečast. duhovščini iz mesta in z dežele, istotako sl. občinstvu javljam, da sem dne 18. maja otvoril

najlepši, največji in najzračnejši restavracijski vrt v Ljubljani

na odprtem prostoru; na razpolaganje je tudi prijazni okusno prenovljeni jedilni salon.

Razgled na Kamniške planine. — Povsem novo in elegantno opremljen.

Izborna, vedno sveže marono pivo, ki je povsem jednako piznskemu, iz pivovarne Božidara Fröhlich-a na Vrhniki. 1/2 litra samo 10 kr.

Istotam tudi zaloga piva v steklenicah in sodih. Kegljisce p. n. gostom na razpolaganje. Izborna namizna vina in vina v steklenicah. Priznana dobra kuhinja, točna in prijazna postrežba. Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

Ivan Hafner,

lastnik pivarne, obšol. št. 273 1

preje restavrat. v hotelih „Pri Slonu“ in „Pri Maliču“.

Lepa mladinska knjižica!

Knjižico diči slika Leona XIII., obsega 110 str. in proučava letošnji jubilej sv. Očeta ter 300 letni spomin zmago pri Sisku v otroški igri, ki se lahko predstavlja brez posebnih priprav. Zaradi lične oblike, mikavne, večidel pripovedovalne vsebine je zelo pripravno spominsko darilo, kakor tudi primerno darilo za piruhe, za birmo, ob godovih, koncem šolskega leta in ob podobnih prilikah.

POMLADNI GLASI

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

III. zvezek.

Uredil

ALOJZIJ STROJ.

Založili sotrudniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1893.

Prodaje se v Katoliški Bukvarni mehko vezan izvod po 20 kr., lično vezan po 30 kr., po pošti 5 kr. več.

Pisarna naročila sprejema tudi Alojzij Stroj, v ljubljanskem semenišči.

II. zvezka je še nekoliko izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj.

Lepa mladinska knjižica!

St. 9302.

Razglas.

256 3-3

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos 300 gld. v namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopelji v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati mu

do 25. maja letos

in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z naitim spremstvom.

Oziirati se bode magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 7. maja 1893.

V letu 1838. v Trstu osnovana

c. k. privileg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katera

generalnega zastopa pisarne

so

na Dunaju 174 13-11

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,

in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Zahvala.

Podpisani pogorelci iz Vrbe izrekamo slavni,

vzajemni zavarovalnici proti požaru

in Gradezi najtoplejšo zahvalo na točnem in polnem izplačanju naših zavarovalnin, posebno pa še na tem, da nam je zavarovalnica plačala tudi zneske, za katere smo komaj teden pred požarom povišali naše zavarovalnine, in o katerih vsprejemu še nismo bili obveščeni ter tudi dotičnih premijskih poviškov še nismo bili vplačali. V naši bedi nam je to silna pomoč.

V Vrbi pri Prevojah, 18. maja 1893.

Melhijor Klopčič.

+ Jož. Capuder podpisal Pavel Razboršek, priča.

Franc Lonč, priča.

Osolin Barba.

270 (1)

10

goldinarjev

stane pri meni eden modro na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter pri največji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj s- vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroci na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna tverka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljše priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsoga v tapetoiško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-28

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbi v zalogi

France Čuden,

preje **G E B A,**

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stolalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 8

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franco na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče modro, sivo in olivno, po gl. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gl.

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50—28

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodične.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (9)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodične po najnovejšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzijevega)

se priporoča prečastiti duhovni, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatannejše in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine po uzorcih ali lastnem načrtu

Izvršeno blago pošlje dobro, varno zavito poštno prosto. 21 29 52-19

V CHIKAGO!!

k najznamenitejši 258 (3)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča vozne listke po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz Ljubljane do Chikago in nazaj I. in III. razred po gl. 245.—, I. in II. razred gl. 370.— in višje.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

priporoča se prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za napravo in popravo

altarjev prižnic, tabernakeljnov

in družih v to stroko spadajočih cerkvenih del, s točno in pošteno postrežbo po najnižjih cenah

V zalogi imam vsakovrstna razpela, kakor: za misijon, procesije in šole.

➡ Za vsako delo se jamči. ➡ 190 10-7

'SLAVIJA'

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende katere te doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celó 48%.

Za š. odv. izplačala je doslej banka „Slavija“ čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvnih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 goldinarjev 60 krajcarjev; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 goldinarjev.

2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 20. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 goldinarjev 28 krajcarjev, banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 goldinarjev.

3. Henrik grof Wurmbrand v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gl., dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gl.

4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi, dne 17. julija 1881, izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gl., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gl. 98 kr.

5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakeku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878, umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gl. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gl.

6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1900 gl. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gl. 52 kr., in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.

7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojini, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 goldinarjev; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 goldinarjev.

8. Simon Matejčič, župnik v Storem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gl. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gl.

9. Petar Bogorič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval se je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Andjeliji Miletičevim po 500 gl. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gl. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsakej imenovanih deklic, ko doživi 18. leto, izplačala 500 gl., tedaj vsem trem 1500 gl.

10. Jos. p. Perko, učitelj v Šmihelu pri Žužemberku, zavaroval se je svojemu sinčku Josipu 1000 gl. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gl. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gl.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke „Slavije“

v Ljubljani

120 25-7

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Sel. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

33 52-21

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa se zdravejšo in redilnejšo kavo. — Nепrekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Pona-redeb se skrbno izogiba. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Marija Podkrajšek

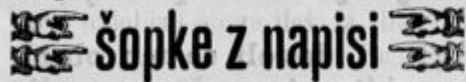
Ljubljana, Špitalske ulice 9

prporoča visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato iz-biro lastno izdelanih

šopkov in vencev

za razne cerkvene potrebe, kakor o Šmarnicah, o sv. Rešnjem Te-lesu, za bandera i. t. d. po naj-nižji ceni.

Za visokočastite gospode novo-mašnike imam najnovjše in naj-cenejše

in vence za na roke.

Dalje priporočam za cerkvene potrebe

čipke (špice)

po najnižji ceni.

P. n. trgovcem naznanjam, da imam največjo zalogo vsakovrstnih in najnovjših

vencev in šopkov

za ženitnine

in druge potrebe, vse po tovar-niških cenah.

Nagrobne vence

s trakovi in napisi

najkrasneje izdelane in naj-ceneje.

Vnanja naročila se točno izvršujejo. 225 4-4

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebr-nine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško ostrico;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 kom. amer. patent-srebrn. jedilnih žlic kavinih
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemal-nica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemal-nica za mleko;
- 2 kom. amer. patent-srebr. kupice za jajca
- 6 kom. angl. Viktorija čašice za podklado,
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor

44 komadov vkupe samo gl. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40—ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inzerat ne temelji na

52 (3-3)

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka zneska, in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno ženitno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v glavni agenturi zjedinenih ameriških tovarn patent-srebra

A. Hirschberga

na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se pošlje svota naprej.

Čistilni prašek 10 krajoarjev.

Pristen le z zraven natisneno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurm-brandu Vaše garniture ter se preprical o nje lepoti in cenosti.

Jožef Forst, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljativjo izredno zadovoljen, nadkrilila znatno moje pričakovanje.

Stotnik Cz., plackomanda.

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporoča v veliki izberi in po nizkih cenah

L. Mikusch,
tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani, 179 19-17
Mestni trg šte. 15.

F. Wisjan, sedlar,

v Ljubljani, Rimska cesta 11,

prporoča sl. občinstvu in zlasti prečast. duhovščini

svojo zalogo izdelanih

„landauerjev“, koleselnov in na pol pokritih vóz

in izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela v najlepšem slogu in po nizki ceni. 267 3-1

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani

prporoča bogato svojo zalogo raznovrstnih

nagrobnih spomenikov

natančno in lično iz prav trpežnega kamna izklesanih cenejših kakor bodisi pri kateremkoli kamno-seku. — Prečast. duhovščina blagovoli naj se ozirati pri naročilih na 264 3-2

cerkvena kamnoseška dela,

podjetniki in sl. občinstvo pa pri naročilih na razna stavbinska in poljubna v kamnoseško obrt spada-joča dela. — Izvrši vse kar najceneje, trpežno in lično.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najboljše in najceneje

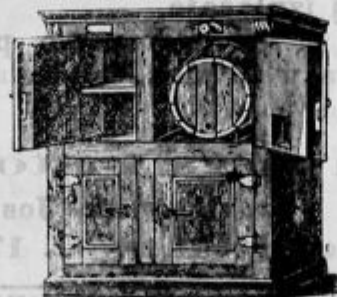
kupuje se

železo, raznovrstna železnina, ce-ment, okove itd. pri

Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

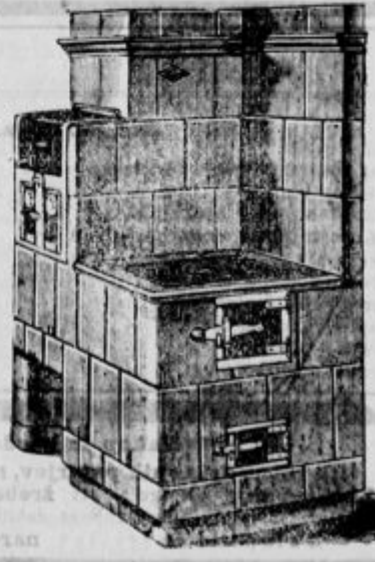
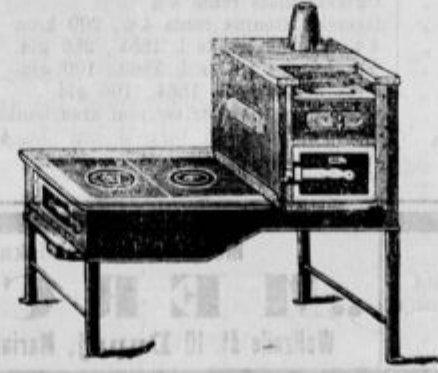
Mestni trg 10.

272

ZALOGA

nagrobnih križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.

Franjo Dežman,
knjigovez,
v Ljubljani, sv. Petra cesta 6,
se priporoča prečistiti duhovščini in slav. občinstvu
za vezanje in broširanje
vsakovrstnih knjig
po najnižji ceni in točni postrežbi.
Zunanja naročila izvrše se
hitro in natančno. 242 5-3

Velika zaloga vina.

Dominik Trojanšek,

veliki posestnik,

v Gorici, Via Municipio št. 8,

priporoča se posebno čast. duhovščini in
drugim gospodom, ki želé imeti v res-
nici zanesljivo 133 16-12

dobro vino

belo in črno. Vsem naročiteljem vina
zagotavljam najnižje cene in najboljše
blago. Imam izvrstno „rebulo“ iz go-
riške okolice posebno dobro istrijsko
vino „teran“ in posebno izvrsten „re-
foško“ v steklenicah iz l. 1889.

Pokušnja pošilja se prosto.

Natorni istrijski črni teran.

Zdravila za živino.

*Skušena redilna štupa
za živino,*

za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinče ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpnenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.
Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 76

Iekarni Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Zacherlin

263 10-1

je priznano sredstvo za uni-
čenje vsakovrstnega mrčesja.

Znaki tega izvrstno učinku-
jočega Zacherlina so:

1. zapečatená steklenica. 2. ozna-
čeno ime Zacherl.

Steklenice veljajo: 15 kr., 30 kr., 60 kr.,
1 gld. 20 kr., prihranjevalec (priprava za
poštupati) Zacherlina 25 kr.

V Ljubljani:

Anton Krisper,
Ivan Luckmann,
J. Klauer,
Jeglič & Leskovic,
Peter Lassnik,
Ivan Perdan,
H. L. Wencel,
Frane Terdina,
Ivan Fabian,
Karol Karinger,
Mihael Kastner,
Josip Kordin,
M. Lavrič,
Alojzij Lenček,
Karol Planinšek,
Viktor Schiffer,
M. E. Suppan,
Schussnig & Weber,

V Ljubljani:

Ivan Jebačič,
Anton Ditrich,
G. Pikel,
Frane Kogej,
Hedvik Fabiani,
Ana Leben,
Frane Verblj,
Fr. Loj,
Frane Kren,
Peter Peschke,
R. Engelsberger,
Frane Zesser,
Ant. Klinc,
Frane Kos,
F. Dolenc,
Karol Šavnik, lekar,
Frane Kovač,
Alojzij Gatsch.

V Litiji:

Lebinger & Bergman,
Fr. Kovač,
Anton Majcena,
Sbil & Petrovič,
Josip Schuller,
M. Brilej, A. Bučar,
Homann,
A. Robleek,
J. Trepetschnigg,
Br. Wakonigza nasl.
A. Pauser,
R. E. Michelič,
Ivan Müller st.
Edm. Zanger,
Jakob Dereani,
Andrej Lackner,
Ludovik Perse,
Oton Wülfing.

Prodajam na debelo in v steklenicah.

Razpošiljam na vse kraje.

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno
dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor
drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine

tovarna za cerkvene ure s parno vršno 156 20-18

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviču itd.

Ces. kralj. privil.

zavarovalna družba

**„Avstr. Feniks“
na Dunaju.**

241 4

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo čez

štiri in pol milijona goldinarjev avstrij. velj.

Družba zavaruje

proti škodi po toči.

Pogoji so jako ugodni in uvedene najnižje stalne premije, ne
da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako tisti, ki želi svoje pridelke proti
toči zavarovati, ne more precej zavarovalnine plačati, dovoli se mu obrok
do konca septembra 1893. — Škode se hitro in pošteno cenijo
ter precej izplačajo.

Kdor bi želel zastopstvo prevzeti, naj se obrne do generalnega
zastopstva v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zava-
rovalnih zadevah ali pa do

glavnega zastopstva v Ljubljani

(glavna zastopnika Jos. Perhanc in Jos. Prosenec)

Kongresni trg št. 17 (v novem uršulinskem posloju).

Dunajska borza.

Dné 20. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 40
Zlata renta 4%, davka prosta	116 . 85
4% avstrijska kronina renta, 200 kron.	96 . 25
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	981 . —
Kreditne akcije, 160 gld.	333 . 25
London, 10 funtov strl.	123 . 90
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 80 1/2
Cesarski cekini	5 . 82
Nemških mark 100	60 . 35

Dné 19. maja.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 70 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron.	94 . 10
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 . —
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	165 . —
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 . —
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 80
Zastavna pisma	100 . —
Kreditne srečke, 100 gld.	196 . —
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . —

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 25
Rudolfove srečke, 10 gld.	— . —
Salmove srečke, 40 gld.	69 . —
Windischgrazove srečke, 20 gld.	70 . —
Ljubljanske srečke	22 . 75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 . 75
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2930	— . —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— . —
Papirnih rubežev 100	127 . 75

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmarjšeza dobitek.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.